

természetéből folyó feltételhez a maga részéről előzetesen is hozzájárul.

De nemcsak nagyon jól tudja a megbízó azt, hanem ha ez az évtizedes szokás és az ügylet természetéből folyó szerződési feltétel nem tenné lehetővé az incasso-mandatariusnak azt, hogy a saját nevében indítsa meg a behajtási pert, akkor a megbízó egyenesen megtilthatná azt, hogy a per az ő felperessége alatt folyjék, mert ő a fuvarlevélfelülvizsgálóval kötött szerződése alapján semminemű oly anyagi felelősséget és költséget, mely a per esetleges elvesztésével jár, viselni nem hajlandó; eltekintve azon okoktól, melyek a megbízóra nézve legalább is célszerűtlenné teszik, hogy egy különben jogos, de csak bírói jogsegéllyel érvényesíthető követelését az alperes fuvarozóval szemben saját felperessége alatt érvényesítsen.

Nézetem szerint tehát, ha az incasso-mandatum korlátozás nélküli, akkor az incasso-mandatarius akto-ratusa tőle el nem vitatható, ha pedig még külön perlési megbízása is van, akkor, a megbízott felperességi joga tekintetében már többet bizonyított, mint tőle a törvények megkövetelnek.

Dr. Gál Á. Andor

Vasúti ügykezelési utasítás jelentősége. A fuvarozási jog területén gyakran történt a felek részéről hivatkozás arra, hogy a vasút közegei a belső ügykezelési utasítások valamely határozmányát megsértették volna. A vasút védekezése e kérdésben azon alapszik, hogy az ügykezelési utasítások csupán a vasút társaságnak a saját személyzetéhez szóló intern rendelkezések, de a vasút és a fuvarozó felek közötti szerződésnek nem alkatrészei. Bírói gyakorlatunk átlagban ezt az álláspontot el is fogadta, a kir Kúria most P. VII. 785/1929. sz. határozatában teljes jogászi szabadsággal állást foglalt akként, hogy bár az ügykezelési utasítás a fuvarozási szerződés alkatrészeként nem vehető figyelembe, ennek ellenére az utasítás rendelkezései figyelembe veendők abban a tekintetben, hogy a vasút a gondosság mily fokát tartozik kifejteni, mert mint a Kúria továbbmenőleg folytatja, maga a vasúti forgalom viszonyait legjobban ismerő vasút van hivatva elsősorban annak elbírálására, hogy milyen eljárást követel a tőle megkívánt gondosság és hogy ezért milyen eljárást ír elő a maga közegeinek a kormányhatóság által is jóváhagyott utasításban. Ebből a Kúria azt a konzekvenciát vonja le, hogy ha a vasút a feleknek olyan kárt okoz, amelyet az utasítás betartásával elkerülni módjában

állott és amelyet éppen a rendelkezések be nem tartásával okozott, ezért kétségtelenül felel.

B. S.

Posthumus állásfoglalás a biztosítási összegek valorizálására. A kir. Kúria P. VII. 2807/1926. sz. ügyben (az ítélet kelt 1930 március 4-én), amelynek tárgya a biztosítási összeg valorizálása iránti igény volt, igen érdekesen foglalt állást a biztosítási igények valorizálása tekintetében. Az alsó bíróságok az akkori bírói gyakorlatnak megfelelőleg a keresetet elutasították. A kir. Kúria az 1926 április hó 6-án benyújtott felülvizsgálati kérelmet jó ideig pihentette és az ügy 1930 március 4-én jutott felülvizsgálati tárgyalásra. A kir. Kúria azon az alapon, hogy az időközben megalkotott valorizációs törvény 21. §. 2-ik bekezdése szerint a követelés érvényesítése nem tartozik bírói útra, a felperest a felülvizsgálati kérelmének érdemi részével elutasította, egyben azonban alperest a perköltségek megfizetésére kötelezte. A perköltség kötelezés alapja a nyugdíjvalorizációs törvényben lefektetett az az elv, hogy amennyiben a kereset benyújtás időpontjában a felperes keresete kellő jogalappal rendelkezett, akkor az alperes a perköltségek megfizetésére kötelezendő. A kir. Kúria arra való utalással, hogy a külföldi biztosító vállalat alperessel szemben nemcsak a magyarországi üzletvitel eredményei, hanem a vállalat egészen veendő figyelembe és az alperes biztosítási üzemét oly országok területén is folytatta, amelyeknek valutája a gazdasági válság alól értékben változatlanul, vagy lényegesebb változás nélkül került ki, úgy találta, hogy a felperes keresete, ha a per folyamán életbelépett valorizálási törvény az igény bírói érvényesítését ki nem zárja, alaptalannak nem lett volna tekinthető. Hasonló határozatot a Kúria még néhány esetben hozott.

A Kúria állásfoglalásának gyakorlati jelentősége nincs. Visszásnak tartjuk azonban, hogy a Kúria az ügynek 4 éves hevertetése után dönt a kérdésben, amikor már a döntés élét a két évvel korábban meghozott valorizációs törvény elveszi, illetve a gyakorlati jelentőségétől megfosztja. A Kúria az ebben az ügyben is megnyilvánult dilatorius kezelést a kötelesrész valorizációja iránti perekben is érvényesítette. Abból az okból, hogy a mindenképpen fogas kérdés megérleléséhez az idő is segíteni fog, de a kötelesrész valorizálásának kérdésében a Kúria még idejében állásfoglalt, míg a biztosítási igény valorizálása tekintetében nem volt oly bírói gyakorlat, amelyre támaszkodva lehetett volna a Kúriának ma azt mondani, hogy a kereset az akkori